

VEILEDER FOR RAPPORTERING AV KRAFTINNTEKTER I

KOSTRA

INNHold

01

Innledning

02

Oppsummering/konklusjon

03

Regelverk og kilder om
rapporteringen i KOSTRA

04

Hvordan skal de ulike kraftinntektene rapporteres?

4.1 Konesjonskraft

4.2 Annen produksjon, distribusjon og omsetning av kraft

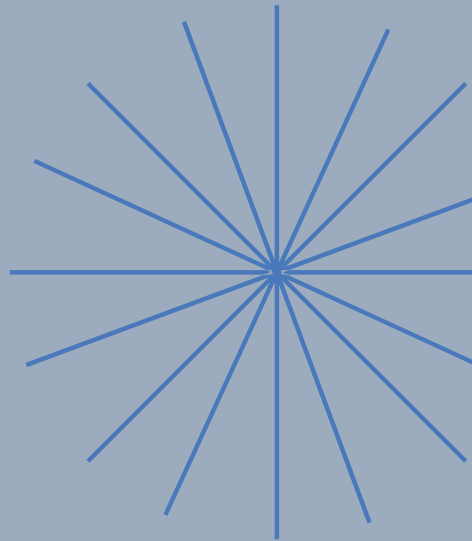
4.3 Konesjonsavgift

4.4 Naturressursskatt

4.5 Eiendomsskatt for vannkraftanlegg

05

Kontaktinformasjon

RAPPORTERING AV KRAFTINNTEKTER I KOSTRA

(oppdatert per februar 2022)

1. INNLEDNING

KOSTRA (KOMmune-Stat-Rapportering) er et nasjonalt informasjonssystem, der kommuner og fylkeskommuner rapporterer regnskapsinformasjon og informasjon om tjenester til Statistisk sentralbyrå (SSB). Dette notatet er ment å gi informasjon om hvilke arter og funksjoner som skal benyttes ved rapportering av kraftinntekter i KOSTRA.[1] Formålet med notatet er å bidra til at medlemskommunene er omforent om rapporteringen, samt til forbedring av kvaliteten på kommunenes innrapportering i KOSTRA.

2. OPPSUMMERING/KONKLUSJON

Inntekter ved salg av konsesjonskraft føres under funksjon 321 (Konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg) og art 650 (Annet avgiftspliktig salg av varer og tjenester). Andre utgifter og inntekter knyttet til produksjon, distribusjon og omsetning av (elektrisk) kraft føres under funksjon 322 (Produksjon, distribusjon og omsetning av kraft). Ved overføring fra kommunale foretak (KF), samt ved overføring fra interkommunale selskaper (IKS) der kommunen selv er deltager, føres inntektene ved salg av konsesjonskraft på art 880 (Overføringer fra (fylkes)kommunalt foretak i egen kommune/ fylkeskommune). Hvis kommunen ikke selv er deltager i IKS, føres inntektene på art 890 (Overføringer fra andre).

[1] Med kraftinntekter menes inntekter fra konsesjonskraft, konsesjonsavgift, naturressursskatt og eiendomsskatt på vannkraftanlegg.

Konsesjonsavgifter føres under funksjon 325 (Tilrettelegging og bistand for næringslivet) og art 877 (Andre direkte og indirekte skatter).

Naturressursskatt føres under funksjon 800 (Skatt på inntekt og formue) og art 877 (Andre direkte og indirekte skatter).

Eiendomsskatteinntekter fra vannkraftanlegg, kraftnett, vindkraftverk, petroleumsanlegg, næringseiendommer, ubebygde tomter og annen fast eiendom unntatt boliger og fritidsboliger føres under funksjon 800 (Skatt på inntekt og formue) og art 874 (Eiendomsskatt annen eiendom). Eiendomsskatt fra boliger og fritidsboliger føres under art 875 (Eiendomsskatt boliger og fritidsboliger).

[2] Hovedveileder for 2022 er tilgjengelig her: www.regjeringen.no

[3] Veilederen for KOSTRA-rapporteringen er tilgjengelig her: www.ssb.no

[4] Vedlegg 2 til KOSTRA-forskriften gir en uttømmende oversikt over funksjonsinndeling i kommunene med funksjonsnummer og navn

[5] Vedlegg 1 til KOSTRA-forskriften gir en uttømmende oversikt over artsinndeling med artsnummer og navn

3. REGELVERK OG KILDER OM RAPPORTERINGEN I KOSTRA

Kommuner og fylkeskommuner plikter i medhold av kommuneloven § 16-1 første ledd å gi departementet løpende informasjon om ressursforbruk og tjenesteyting til bruk i nasjonale informasjonssystemer. I forskrift 18. oktober 2019 nr. 1412 (KOSTRA-forskriften) er det fastsatt nærmere regler for hvordan slik informasjon skal frembringes, stilles opp og avgis.

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) utarbeider årlig en hovedveileder[2] som gir informasjon om og retningslinjer for inndelingen i funksjoner og arter i regnskapsrapporteringen i KOSTRA. SSB publiserer også en egen årlig veileder til KOSTRA-rapporteringen.[3] Det er kommunene selv som har ansvar for at de data som rapporteres har en tilstrekkelig kvalitet, og regnskap må rapporteres på nytt hvis det er nødvendig for å rette opp vesentlige feil, jf. KOSTRA-forskriften § 5 fjerde ledd.

I departementets veileder for 2022 side 17-18 er det gitt følgende definisjoner av kontoklasser, funksjoner[4] og arter[5]:

«Kontoklasse angir type regnskap (driftsregnskap, investeringsregnskap eller balanseregnskap). Enkelte rapporteringspliktige skal bruke egne kontoklasser.

[...] Funksjonskontoplanen er basert på at kommunenes og fylkeskommunes oppgaver og ressursbruk knyttes til brukergrupper og innbyggernes behov. Hver funksjon omfatter utgifter og inntekter mv. som gjelder det aktuelle tjenesteområdet.

Hver artskonto omfatter spesifikke type utgifter eller inntekter mv. Artene skal som regel gjenspeile hvilke typer inntekter kommunene og fylkeskommunene har og hvilke typer innsatsfaktorer (utgifter) som benyttes i virksomheten ("rene arter").»

Forenklet sagt knytter funksjoner seg til inntekts-/kostnadssted, mens arter knytter seg til type inntekt eller utgift.

RAPPORTERING

Hvordan skal kraftinntektene rapporteres basert på KOSTRA-forskriften, samt KDDs og SSBs veiledere?

4. HVORDAN SKAL DE ULIKE KRAFTINNTektENE RAPPORTERES?

Nedenfor følger informasjon om hvordan de ulike kraftinntektene skal rapporteres basert på KOSTRA-forskriften, samt KDDs og SSBs veiledere.

4.1 KONSESJONSKRAFT

4.1.1. Om hvilken funksjon og art som skal benyttes

Det fremgår av vedlegg 2 (funksjonskontoer for kommuner og kommunale foretak mv.) til KOSTRA-forskriften at «Konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg» skal føres under funksjon 321. I KDDs veileder for 2022 side 118 fremgår informasjon om hvilke inntekter og utgifter kommunene kan føre under funksjon 321:

«321 Konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg

- Inntekter og utgifter knyttet til henholdsvis konsesjonskraft, kraftrettigheter, hjemfallsavgift eller annen kraft for videresalg. Konsesjonsavgifter som er bundet til næringsformål føres under funksjon 325.
- Konsesjonskraftinntekter, som kan benyttes fritt til dekning av kommunale utgifter.
- Kontingent til LVK (Landssamanslutninga av vasskraftkommunar).
- Utgifter for konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft som benyttes i kommunens egne bygninger og anlegg føres ikke på 320, men henføres til bygg-/tjenestefunksjon.
- Skatt på næringsinntekt knyttet til konsesjonskraft, kraftrettigheter eller annen kraft.» (Understreket her)

Inntekter og utgifter knyttet til konsesjonskraft mv. skal dermed føres under funksjon 321.

Av vedlegg 1 til KOSTRA-forskriften fremgår at «Annet merverdiavgiftspliktig salg av varer og tjenester» skal rapporteres under art 650. KDD-veilederen for 2022 inneholder følgende presisering på side 201:

«650 Annet merverdiavgiftspliktig salg av varer og tjenester

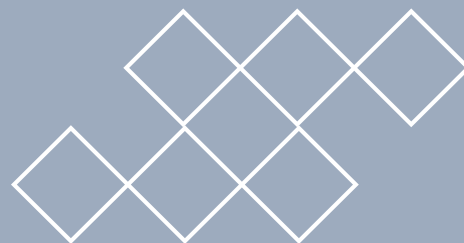
1. *Salg av varer og tjenester til andre som er merverdiavgiftspliktige (salgsinntekter og billettinntekter som er merverdiavgiftspliktige).*
2. *Inntekter ved videresalg av konsesjonskraft, kraftrettighet eller annen kraft.*
3. *Art 640 benyttes likevel ikke når det følger av punkt 6.5 om konserninterne transaksjoner innenfor samme KOSTRA-funksjon.» (Understreket her)*

Det innebærer at art 650 som hovedregel skal benyttes, med mindre forholdet omfattes av reglene om konserninterne transaksjoner innenfor samme funksjon.

Art 880 går under betegnelsen «Overføring fra andre regnskapsenheter som inngår i KOSTRA-konsern», jf. KOSTRA-forskriften vedlegg 1. Veilederen inneholder følgende presisering til art 880, på side 209:

«880 Overføring fra andre regnskapsenheter som inngår i KOSTRA konsern

1. *Arten benyttes ved konserninterne overføringer, det vil si ved overføringer fra andre regnskapsenheter som inngår i samme KOSTRA konsern, se punkt 6.3.3.1, men bare når overfører og mottaker fører utgiften og tilhørende inntekt på samme KOSTRA-funksjon, se punkt 6.5.1.*
2. *Når mottaker benytter art 880, benytter overfører art 480.*
3. *Art 880 benyttes ikke ved konserninterne overføringer når overfører og mottaker fører utgiften og tilhørende inntekt på ulike KOSTRA-funksjoner. Art 880 benyttes heller ikke ved konserninterne overføringer når overfører og mottaker fører utgiften og tilhørende inntekt i ulike regnskap, henholdsvis driftsregnskapet og investeringsregnskapet. I disse tilfellene benyttes ordinære arter, se punkt 6.6.1 og 6.7.1.*
4. *Ved rapporteringen av det konsoliderte årsregnskapet er art 880 kun aktuell for visse typer konserninterne transaksjoner mellom det konsoliderte årsregnskapet og visse regnskapsenheter, se punkt 6.9.4 bokstav c. For øvrig gjelder det samme som nevnt over i nr. 1 til 3, se punkt 6.4 og 6.9.3 og 6.9.4»*

I punkt 6.3.3.1 står følgende om hva som er å regne som konserninterne transaksjoner:

«Konserninterne transaksjoner er kjøp, salg, overføringer, tilskudd, lån, avdrag og renter samt andre transaksjoner mellom regnskapsenheter som inngår i samme KOSTRA-konsern, det vil si mellom:

- a. kommunekassen og eget kommunalt foretak
- b. kommunekassen og kommunens lånefond
- c. kommunekassen og eget interkommunalt samarbeid (se også note I under)
- d. kommunekassen og interkommunalt selskap (IKS) hvor kommunen er deltaker (eget IKS)
- e. eget kommunalt foretak og kommunens lånefond
- f. eget kommunalt foretak og eget interkommunalt samarbeid (se også note I)
- g. eget kommunalt foretak og eget IKS
- h. kommunens lånefond og eget interkommunalt samarbeid som ikke er eget rettssubjekt¹⁸ og som ikke utarbeider eget årsregnskap
 - 1. ieget interkommunalt samarbeid (se også note I) og eget IKS (se også note II)
 - 2. egne kommunale foretak
 - 3. kegne interkommunale samarbeid (se også note I og II)
 - 4. egne IKS (se også note I og II).» (Understreket her)

Art 890 har videre betegnelsen «Overføringer fra andre», jf. KOSTRA-forskriften vedlegg 1. Veilederen inneholder følgende presisering om begrepet «andre», som blant annet er brukt i art 890, jf. side 166:

«9.1.4 Andre (artene 370, 470, 770 og 890)

Begrepet andre omfatter:

- 1. Interkommunale selskaper (IKS) etter IKS-loven der kommunen eller fylkeskommunen ikke er deltaker.
- 2. Interkommunalt politisk råd etter kommuneloven kapittel 18 som er eget rettssubjekt der kommunen eller fylkeskommunen ikke er deltaker.
- 3. Kommunalt oppgavefellesskap etter kommuneloven kapittel 19 som er eget rettssubjekt der kommunen eller fylkeskommunen ikke er deltaker.
- 4. Aksjeselskaper, både kommunalt eller fylkeskommunalt, statlig og privat eide.
- 5. Samvirkeforetak.
- 6. Foreninger ol.
- 7. Stiftelser.
- 8. Annen privat virksomhet (enkeltpersoner, enkeltmannsforetak etc.).
- 9. Andre selskaper eller juridiske personer/rettssubjekter som ikke er nevnt over.» (Understreket her)

Det følger av dette at inntekter fra konsesjonskraft mv. som hovedregel skal føres under art 650. Når det gjelder overføring fra egne kommunale foretak (KF), og for overføringer fra interkommunale selskaper (IKS) der kommunen selv er deltager, skal inntekter ved salg av konsesjonskraft føres under art 880.[6] For de tilfeller kommunen ikke selv er deltager i IKS-et, skal art 890 benyttes.

[6] Sistnevnte typen overføringer skulle tidligere rapporteres som en egen art 895, men denne kategorien utgår fra og med regnskapsåret 2021. Det vises til fotnote 19 i KDDs veileder for 2022, på side 41

Når det gjelder *utgifter* i forbindelse med kommunens kjøp av konsesjonskraft, skal dette rapporteres under art 470 om «Overføring til andre». Dette følger av KDDs veileder for 2022, punkt 9.1.4 om begrepet «andre» jf. over, samt følgende presisering på side 191:

«470 Overføring til andre

1. Overføringer og tilskudd til andre. Se punkt 9.5.1 om artsserie 4 og punkt 9.1 om begrepet andre.
2. Eksempler: [...]
- c. Kjøp av konsesjonskraft, kraftrettighet og annen kraft for videresalg, (merverdiavgift behandles likt som annet kjøp for videresalg) [...]

For slike utgifter skal følgelig art 470 benyttes.

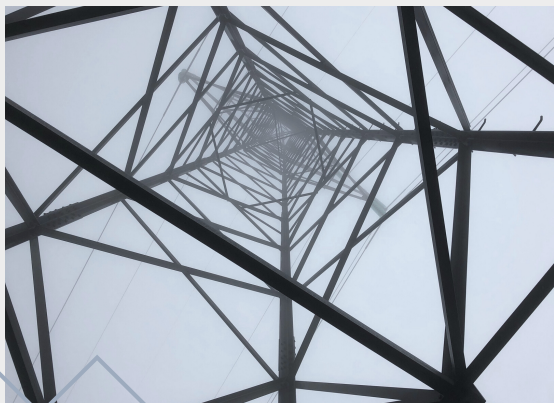
I SSBs veileder om KOSTRA-publiseringen fra 2019[7] på side 16 fremgår at definisjonen av «Andre driftsinntekter» ble endret fra og med 2014:

«Begrepet har endret definisjon fra og med regnskapsåret 2014 ved at inntekter fra konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg er tatt ut i egen variabel (funksjon 321 kommune og funksjon 711 fylkeskommune)»

Dette innebærer at SSB ikke har publisert separate tall for konsesjonskraftsinntekter for 2013 og tidligere år.

[7] Tilgjengelig på: www.ssb.no

4.1.2 SSBs statistikk for inntekter fra konsesjonskraft

Som nevnt over, publiserer SSB statistikk over kommunenes inntekter fra konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg. LVK har tidligere gjort SSB oppmerksom på at KOSTRA-statistikken og tilhørende informasjon tidligere var misvisende ved at det kun var kommunenes brutto inntekter fra konsesjonskraft som ble publisert (dvs. inntekter fra art 650).

SSB har fra og med 15. juni 2017 publisert både brutto- og nettotall for konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg. Av SSBs veileder om KOSTRA-rapporteringen per 15. mars 2017[8] fremgår følgende på side 20:

«Netto-begrepet viser den inntekten (fylkes)kommunen sitter igjen med ved videresalg av sin rett på konsesjonskraft til en høyere pris enn konsesjonsprisen. Dersom (fylkes)kommunen velger å selge kraften til kommunens selvkost, vil ikke kommunen være registrert med slik inntekt. [...]»

Brutto inntekter fra konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg = kontoklasse 1, funksjon 321 (kommuneregnskapet) og 711 (fylkeskommuneregnskapet), artene (600..670,700..780,800..895)

Netto inntekter fra konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg = kontoklasse 1, funksjon 321 (kommuneregnskapet) og 711 (fylkeskommuneregnskapet), artene [(600..670,700..780,800..895) – art 470]»

SSBs publisering av netto inntekter fra konsesjonskraft gir et bedre bilde av de reelle konsesjonskrafts-inntektene til kommunene.

Kommunene skal fortsatt føre bruttoinntekter i KOSTRA under funksjon 321, art 650 og bruttoutgifter i forbindelse med kjøp av kraften (konsesjonsprisen) under funksjon 321, art 470.

[8] Tilgjengelig på: www.ssb.no

4.2 ANNEN PRODUKSJON, DISTRIBUSJON OG OMSETNING AV KRAFT

Fra og med regnskapsåret 2021 operer KOSTRA med en ytterligere funksjon – funksjon 322 «Produksjon, distribusjon og omsetning av kraft», jf. SSBs veileder side 12.

I KDDs veileder for 2022 fremgår følgende om funksjon 322, jf. side 118:

«322 Produksjon, distribusjon og omsetning av kraft

1. Utgifter og inntekter knyttet til produksjon, distribusjon og omsetning av (elektrisk) kraft.
2. Funksjonen benyttes ikke for konsesjonskraft mv. som skal rapporteres på funksjon 321.
3. Funksjonen benyttes ikke for annen nærings-virksomhet. Annen næringsvirksomhet, eksempelvis fiber og fjernvarme, rapporteres på funksjon 320.
4. Funksjonen benyttes heller ikke for øvrig virksomhet knyttet til andre kommunale tjenestefunksjoner.
5. Funksjonen er primært aktuell for inntekter og utgifter i kommunale foretak som er som er rapporterings-pliktig etter forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffen § 2-1.» (Understreket her)

Funksjonen er i utgangspunktet kun aktuell for kommunale foretak som er rapporteringspliktige etter forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 § 2-1. Etter denne bestemmelsen, jf. forskriften § 1-3, er alle innehavere av omsetnings-konsesjon rapporteringspliktige. Dermed er funksjonen særlig aktuell for kommunale strømleverandører og nettselskaper.

I brev til kommunene og fylkeskommunene av 5. november 2020 om rapportering av årsregnskap til KOSTRA for regnskapsåret 2021[9], skrev departementet følgende om bakgrunnen for den nye funksjonen, jf. side 4:

«Det er ikke rapporteringsplikt for årsregnskapet til foretak som er rapporteringspliktig etter forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffen § 2-1. Regnskapet til disse foretakene inngår imidlertid i det konsoliderte årsregnskapet som rapporteres til KOSTRA. Etter dagens kontoplan vil inntektene og utgiftene til slike foretak i det konsoliderte årsregnskapet i hovedsak rapporteres til KOSTRA på funksjon 320 Kommunal næringsvirksomhet.

For å kunne skille ut denne typen virksomhet i KOSTRA-tallene, er det opprettet en ny funksjon 322 Produksjon, distribusjon og omsetning av kraft, der utgifter og inntekter knyttet til produksjon, distribusjon og omsetning av (elektrisk) kraft skal føres. Funksjonen er i hovedsak aktuell for inntekter og utgifter i kommunale foretak som er som er rapporteringspliktig etter forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffen § 2-1.»

Det innebærer at inntekter og utgifter som skriver seg fra kommunale strømleverandører og nettselskaper rapporteres på funksjon 322, og under de artene som gjelder inntekter og utgifter fra kraft for øvrig, jf. punkt 4.1.1.

[9] Brevet er tilgjengelig på: www.regjeringen.no

4.3 KONSESJONSAVGIFT

Som det fremgår ovenfor i punkt 4.1, skal konsesjonsavgift føres under funksjon 325. Videre fremgår følgende i KDDs veileder for 2022 side 208:

«877 Andre direkte og indirekte skatter

1. *Konsesjonsavgift*
2. *Naturressursskatt – Naturressursskatt føres på funksjon 800. Andre direkte og indirekte skatter under art 877 føres på aktuell tjenestefunksjon.»*

Konsesjonsavgift skal følgelig føres under funksjon 325 og art 877.

4.4 NATURRESSURSSKATT

Av KOSTRA-forskriften vedlegg 3 fremgår at funksjon 800 er «Skatt på inntekt og formue». Videre fremgår av vedlegg 1 at art 870 er «Skatt på inntekt og formue» og 877 er «Andre direkte og indirekte skatter». Ifølge KDDs veileder skal art 877 benyttes for naturressursskatt, jf. punkt 4.3 over.

Merk at konsesjonsavgift og naturressursskatt føres på samme art (877), men ulike funksjoner (hhv. 325 og 800).

4.5 EIENDOMSSKATT FOR VANNKRAFTANLEGG

Av KOSTRA-forskriften vedlegg 1 fremgår at art 874 er «Eiendomsskatt annen eiendom» og art 875 er «Eiendomsskatt boliger og fritidseiendommer». I KDDs veileder for 2022 side 208 fremgår videre følgende:

«874 Eiendomsskatt annen eiendom

1. *Kraftanlegg, kraftnett, vindkraftverk, petroleumsanlegg, næringseiendommer, ubebygde tomter og annen fast eiendom (endret 14.12.2021). Verker og bruk, næringseiendommer, ubebygde tomter og annen fast eiendom. Art 874 skal kun benyttes i kombinasjon med funksjon 800.»*

Begrepsbruken i veilederen er oppdatert for å reflektere endringene i eiendomsskatteloven. Det følger av dette at eiendomsskatt, annen eiendom skal føres under funksjon 800 og art 874. Art 874 «Eiendomsskatt annen eiendom» omfatter kraftanlegg, kraftnett, vindkraftverk, petroleumsanlegg, næringseiendommer, ubebygde tomter og annen fast eiendom. Denne arten inneholder følgelig mer enn eiendomsskatteinntekter fra vannkraftanlegg. Eiendomsskatt fra boliger og fritidsboliger føres under funksjon 800 og art 875.

LVK

TA GJERNE KONTAKT

Tlf: +47 99 11 99 00
Postboks 1148 Sentrum
0104 Oslo
www.lvk.no

